

8 MAART 2015 – DERDE ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

EERSTE LEZING

EXODUS 20, 1-17

In die dagen sprak God al de woorden die hier volgen.

„Ik ben de Heer uw God die u heb weggeleid uit Egypte, het slavenhuis. Gij zult geen andere goden hebben ten koste van Mij. Gij zult geen godenbeelden maken, geen afbeelding van enig wezen boven in de hemel, beneden op aarde of in de wateren onder de aarde. Gij zult u voor hen niet ter aarde buigen en hun geen goddelijke eer bewijzen; want Ik, de Heer uw God, Ik ben voor hen die Mij haten, een jaloerse God die de schuld van de vaders wreekt op hun kinderen tot het derde en vierde geslacht, maar voor hen die Mij liefhebben en mijn geboden onderhouden, een God die goedheid bewijst tot aan het duizendste geslacht. Gij zult de naam van de Heer uw God niet lichtvaardig gebruiken; want de Heer laat hen die zijn Naam lichtvaardig gebruiken, niet ongestraft. Denk aan de sabbat: die moet heilig voor u zijn.”

„Zes dagen zult gij werken en alle arbeid verrichten. Maar de zevende dag is de sabbat voor de Heer uw God. Dan moogt gij geen enkele arbeid verrichten: gij zelf niet, uw zoon niet, uw dochter niet, uw slaaf niet, uw slavin niet, uw dieren niet, zelfs niet de vreemdeling die bij u woont. In zes dagen immers heeft de Heer de hemel, de aarde, de zee met al wat erin is, gemaakt. Maar de zevende dag heeft hij gerust en zo de sabbat gezegend en tot een heilige dag gemaakt.”

„Eer uw vader en uw moeder. Dan zult gij lang leven op de grond die de Heer uw God u schenkt. Gij zult niet doden. Gij zult geen echtbreuk plegen. Gij zult niet stelen. Gij zult tegen uw naaste niet leugenachtig getuigen. Gij zult uw zinnen niet zetten op de vrouw van uw naaste, niet op zijn slaaf, zijn slavin, zijn rund of zijn ezel, op niets wat hem toebehoort.”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE KORINTIERS 1, 22-25

Broeders en zusters,

Joden eisen wonderen, Grieken wijsheid. Maar wij verkondigen een gekruisigde Christus, voor joden een aanstoot, voor heidenen een dwaasheid; maar voor hen die geroepen zijn, joden zowel als Grieken, is die Christus Gods kracht en Gods wijsheid. Want de dwaasheid van God is wijzer dan de mensen en de zwakheid van God is sterker dan de mensen.

EVANGELIE

JOHANNES 2, 13-25

Toen het paasfeest van de joden nabij was, ging Jezus op naar Jeruzalem. In de tempel trof Hij de verkopers aan van runderen, schapen en duiven en ook de geldwisselaars die daar zaten. Hij maakte van touwen een gesel, dreef ze allemaal uit de tempel, ook de schapen en de runderen; het kleingeld van de wisselaars veegde Hij van de tafels en Hij wierp die omver. En tot de duivenhandelaars zei Hij: „Weg met dit alles! Maakt van het huis van mijn Vader geen markthall!”

Zijn leerlingen herinnerden zich dat er geschreven staat: „De ijver voor uw huis zal mij verteren.”

De joden richtten zich tot Jezus met de woorden: „Wat voor teken kunt Gij ons laten zien dat Gij dit doen moogt?”

Waarop Jezus hun antwoordde: „Breekt deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem doen herrijzen.”

Maar de joden merkten op: „Zesenvestig jaar is aan deze tempel gebouwd: zult Gij hem dan in drie dagen doen herrijzen?” Jezus echter sprak over de tempel van zijn lichaam. Toen Hij dan ook verreezen was uit de doden, herinnerden zijn leerlingen zich dat Hij dit gezegd had, en zij geloofden in de Schrift en in het woord dat Jezus gesproken had.

Terwijl Hij bij gelegenheid van het paasfeest in Jeruzalem was, begonnen er velen in zijn Naam te geloven bij het zien van de tekenen die Hij deed. Maar Jezus van zijn kant had geen vertrouwen in hen omdat Hij allen kende. Hij wist wat er in de mens stak en daarom was het niet nodig dat iemand Hem over de mens inlichtte.

Schriftlezingen
© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

God geeft thuis – in ons

EVANGELIE • Deze lezing van de derde zondag in de veertigdagentijd doet me terugdenken aan een bijlage uit een catechetisch tijdschrift die ik jarenlang in de klas gebruikte, een Latijns-Amerikaans stripverhaal over de Kerk. Naïeve tekeningen leggen uit hoe de Kerk geen stenen gebouw is, maar de verzamelplaats van mensen die samenkomen om God te aanbidden. Aanbidden in „geest en waarheid” stond er bij, pure Johannes (zie 4, 23-24). De plaatjes tekenen hoe mensen in de loop van de tijden daarvoor grote en hoge gebouwen optrokken. Koning Salomo deed er zeven jaar over om een tempel te bouwen. Generaties volgden zijn voorbeeld en zetten tempels en kerken neer als verblijfplaatsen voor God. „Het belangrijkste zijn niet de stenen, maar de mensen die er bijeenkomen”, waarschuwde de tekenaar nog. Op een keer vroeg een leerling: „Als er geen mensen meer zijn in de kerk, is God daar dan nog?” Een pientere knaap uit de vijfde beroepsklas. Zijn vraag houdt me nog steeds bezig. Waar houdt God zijn verblijf? De eerste leerlingen van Jezus stelden een gelijkaardige vraag (zie Johannes 1, 38-39).

Jezus is in Jeruzalem. Het is kort voor het joodse Pasen. In de tempel trekt Jezus de aandacht naar zich toe door hardhandig op te treden tegen de aanwezige kooplui. Met een goddelijke verontwaardiging jaagt Hij ze met beesten en al naar buiten. Het huis van zijn Vader is geen huis van koophandel. Jezus ontruimt het heiligdom om ruimte te maken voor God. Hij handelt daarbij als de zoon des huizes die opkomt voor de vaderlijke belangen. Het is sterk wat Jezus doet. Hij eigent zich de joodse tempel toe als vaderlijk huis én de God van Israël als Vader. Het zal niet verbazen dat dit Hem in conflict brengt met andere joden. Ze roepen Hem ter verantwoording en eisen een teken als bewijs dat Hij gemachtigd is dat alles te doen. Jezus daagt deze joden uit de tempel af te breken. Hij zal hem in drie dagen weer opbouwen. „Ontbindt dit tempelli-chaam en in drie dagen zal ik het oprichten.” (zo vertaalt de Naardense Bijbel Johannes 2, 19) De joden menen dat Jezus daarmee het stenen gebouw bedoelt en betwijfelen zijn grootspraak. Voorts doen ze er het zwijgen toe. Dat Jezus zich onrechtstreeks Zoon van God heeft genoemd, is hier nog geen strijdpunt.

Tweemaal wordt in de evangelietekst verwezen naar herinneringen van de leerlingen. De eerste herinnering gaat over een citaat uit de Schrift: „De ijver voor uw huis zal Mij verteren” (zie Psalm 69, 10). De leerlingen begrijpen dat de geestdrift van Jezus voor het huis van zijn Vader Hem wel eens noodlottig kan worden. Als Jezus uit de dood wordt opgewekt, herinneren ze zich ook het woord over de heropbouw van de tempel. Ze begrijpen dat Hij daarmee zichzelf bedoelde. Het gevolg van die dubbele herinnering is dat ze geloven in de Schrift zowel als in het woord van Jezus. Dood en verrijzenis worden voor hen hét teken waar de joden om vroegen. Na de verrijzenis biedt niet langer een stenen gebouw toegang tot God, maar wel de herrezen tempel van het lichaam van Christus. God heeft in zijn verrezen Zoon een nieuw adres gevonden. Om God te bereiken, hoeft je dan ook niet langer naar de tempel van Jeruzalem. Sterker nog, er is zelfs geen tempel meer nodig. Een uitdagend perspectief, ook voor christenen vandaag.

LEZINGEN • Het geloof van Abraham in één God wordt bij Mozes de hoeksteen van de ‘tien geboden’. De God van de voorvaders is hier ook een God van verbondenheid. Dankzij Mozes had God de nakomelingen van Jakob weg gekregen uit het slavenhuis van Egypte. Maar nu moesten ze nog door de woestijn. Daar wordt ervaren hoe moeilijk het is om vrij te zijn. Het volk komt maar moeizaam vooruit op de weg naar het beloofde land. Ze blijven steken in het zand en de honger is groot terug te keren naar Egypte, naar de vleespotten. Loodste Mozes hen misschien de woestijn in om hen te laten omkomen? Bij de Sinai sluit God een verbond. Daarbij staan de tien geboden centraal. Het zijn wegwijzers door de woestijn. Als Israël naar deze woorden luistert, zal het uitgroeien tot een heilig volk.

Tijdens dat paasfeest in Jeruzalem gingen velen in Jezus geloven, omdat ze de tekenen zagen die Hij deed. Voor anderen bleef Hij een steen des aanstoots of een dwaasheid. Volgens Paulus vind je evenwel nergens anders zo veel van Gods kracht en wijsheid als in de gekruisigde Christus.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be